

Києво-Могилянська академія

РОЗРОБКА ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ БАЗИ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ З МАТЕМАТИКИ ДЛЯ MATHPAR

Виконав: Поліщук В. Д.

Науковий керівник: д.ф.-м.н., проф. Малашонок Г. І.

19.05.2025

Мета та завдання

Мета: Розробка системи для розпізнавання, структуризації та автоматичного розв'язання математичних задач з покроковими поясненнями

Завдання:

- створити структурований набір даних з підручників
- розробити систему автоматичного розв'язання задач
- забезпечити інтеграцію з освітньою платформою

Порівняльний аналіз методів розпізнавання

Система	CER (формули), %	FRA (сторінки), %	Українська мова, %	Швидкість (на 1 сторінку PDF)
Mathpix	0,12	99	92	1,2 сек
SimpleTex	1,3	68	0	2,9 сек
InftyReader	8,2	44	0	7,5 сек
Nougat	10,3	10	0	5,3 сек

Висновок: Mathpix - єдина система з підтримкою української мови та найвищою точ

Конвертація та структуризація PDF

Етапи обробки підручників:

- **Конвертація:** 20+ підручників → Mathpix API → текст+LaTeX
- **Парсинг:** Система на Python з регулярними виразами
- **Валідація:** Фільтрація некоректних задач
- **Класифікація:** Random Forest

Набір даних

Створено структурований набір даних:

- **10,000+** математичних задач
- **20+** підручників для 1-7 класів
- **12** тематичних категорій

```
{
  "instruction": {
    "raw": "Розв'яжіть рівняння:\\\\ $x^{4}-4 x^{2}-5=0$.\\\\",
    "text": "Розв'яжіть рівняння:  $x^4-4 x^2-5=0$ .",
    "math_tokens": [
      "$x^{4}-4 x^{2}-5=0$"
    ]
  },
  "metadata": {
    "position": {
      "start_line": 1191,
      "end_line": 1191
    },
    "book": "kharkiv_2012_zbirnyk_dlya_abityrientiv",
    "problem_id": "10.10",
    "section": "Раціональні рівняння вищих степенів"
  }
}
```

Система розв'язання

Модульна архітектура з патернами проектування:

- **Strategy** для різних типів розв'язувачів
- **Factory** для створення розв'язувачів
- **Composite** для математичних виразів

Розроблені модулі:

- **ArithmeticSolver**: PEMDAS, стовпчикові операції
- **EquationSolver**: лінійні рівняння з покроковими перетвореннями
- **Багатоформатна підтримка**: текст, LaTeX, JSON, MathPar

Інтеграція з MathPartner

Система генерації навчальних матеріалів:

- Автоматична конвертація у формат для MathPartner
- Фільтрація за темами та типами задач

The screenshot displays four panels illustrating the conversion process:

- Top Left Panel:** Shows a user-friendly task: "TASK 05. Обчисліть $756/7 = ?$ ". The output is "?".
- Top Middle Panel:** Shows the converted task: "TASK 10. Розв'яжіть рівняння $724 \cdot x + 2 = 2$ ". The output is "2".
- Top Right Panel:** Shows the converted task: "TASK 01. UA-SM-Zaika02". The task is "Обчисліть $368+46=?$ ". The output is "?".
- Bottom Left Panel:** Shows the detailed solution for the first task: "05. Розв'язок." followed by a long division of 756 by 7, resulting in 108. The final output is "756/7=108".
- Bottom Middle Panel:** Shows the detailed solution for the second task: "10. Розв'язок." followed by three steps: 1. "Початкове рівняння $724 \cdot x + 2 = 2$ ", 2. "Перенесемо числа в праву частину $724 \cdot x = 2 - 2 = 0$ ", 3. "Поділимо обидві частини на 724 $x = 0$ ". The final output is "0".
- Bottom Right Panel:** Shows the detailed solution for the third task: "01. Розв'язок." followed by the addition $368 + 46 = 414$. The final output is "414".

At the bottom of the interface, the numbers 108, 8, and 414 are displayed, corresponding to the results of the three tasks shown.

Висновки

Створена система успішно структурувала понад 10 тисяч математичних задач з українських підручників та генерує для них покрокові розв'язки з поясненнями українською мовою. Система повністю інтегрована з освітньою платформою MathPartner і готова до практичного використання.

Рішення автоматизує створення навчальних матеріалів для вчителів та надає учням доступ до персоналізованих завдань. Створений датасет відкриває можливості для розробки ШІ-систем у математичній освіті.

Дякую за увагу!